

Є.В. Шепель,
Одеський державний економічний університет

МОНЕТАРНА СКЛАДОВА ІНФЛЯЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

Одним з основних макроекономічних показників, що характеризують стан господарської системи будь-якої країни в цілому і збалансованість товарних та грошових потоків зокрема, є рівень інфляції. Управління інфляцією є найважливішою проблемою грошово-кредитної і в цілому економічної політики. При цьому необхідно враховувати багатоскладовий, багатофакторний характер інфляції. Її основою є не тільки монетарні, але й інші фактори. При всій значущості скорочення державних витрат, поступового стиску грошової емісії потрібне проведення широкого комплексу антиінфляційних заходів. Серед них – стабілізація і стимулювання виробництва, удосконалення податкової системи, створення ринкової інфраструктури, підвищення відповідальності підприємств за результати господарської діяльності, зміна обмінного курсу грошової одиниці, проведення певних заходів щодо регулювання цін і доходів.

Монетарна складова інфляційного процесу полягає у використанні стратегії грошово-кредитної політики, яка базується на таргетуванні інфляції, тобто концепції монетарної політики, якою передбачено наявність трьох основних елементів:

- законодавчого закріплення цінової стабільності як прямої цілі монетарної політики у довгостроковій перспективі;
- офіційного оголошення центральним банком кількісних цільових показників інфляції на визначений часовий період та відповідальності за їх дотримання;
- роз'яснення громадськості дій органів монетарної влади.

Розвиток монетарної сфери державного устрою безпосередньо залежить від рівня ризику інфляції – це ймовірність майбутнього знецінення грошових коштів, тобто втрати їх купівельної спроможності. Інфляційні процеси тією чи іншою мірою притаманні більшості економічних систем. Це загальноекономічне явище, і тому банки не можуть істотно впливати на нього. Але банки можуть використовувати високі темпи інфляції з метою підвищення дохідності своїх операцій. З огляду на специфіку своєї діяльності вони мають реальні шанси опинитися серед тих, хто скористався стрімкою інфляцією на свою користь за рахунок значних приростів грошової маси та дії кредитного мультиплікатора у процесі кредитування клієнтів. Проте ризик інфляції має і негативний вплив, який проявляється знеціненням банківських активів та коштів власників банку – акціонерного капіталу.

Криза, яка розпочалася у 2008 р. в Україні, зумовила значні інфляційні процеси, падіння довіри до фінансової системи, зростання безробіття, абсолютне і відносне падіння доходів.

До основних напрямків управління інфляційним процесом у монетарній сфері слід віднести:

- визначення на основі наукових досліджень оптимального довгострокового рівня інфляції;
- підвищення ступеня керованості інфляції шляхом усунення впливу немонетарних факторів;
- підтримку політики керованого плаваючого валютного курсу;
- активізацію розвитку фінансового ринку (у тому числі ринку цінних паперів, банківського та небанківського фінансового секторів), суттєве збільшення його капіталізації;
- реалізацію довгострокових інвестиційних проектів, які необхідні для розбудова інститутів довгострокового кредитування населення з метою зменшення залишку наявних коштів, які нагромаджуються поза банківськими установами.

Шепель, Є.В. Монетарна складова інфляційного процесу [Текст] / Є.В. Шепель // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (28-29 жовтня 2010 р.). - Суми : УАБС НБУ, 2010. - Т. 2. - С. 224-225.